ANA BÖLÜM

CÜMLE BİLGİSİ

1. Cümle Ögeleri ve Özellikleri

Cümlenin ögeleri, yargıyı kuran yüklem ile bu yargıyı kişi, nesne, yer, zaman veya başka yönlerden tamamlayan dil birlikleridir.

1.1 Temel ögeler

Ögeleri bulma soruları

Öge	Yükleme yöneltilen soru
Yüklem	Yargı nedir? Ne yaptı? Ne oldu? Nedir?
Özne	Kim? Ne? (Yapan veya yargının konusu)
Belirtisiz nesne	Ne? (Özne bulunduktan sonra)
Belirtili nesne	Kimi? Neyi?
Yer tamlayıcısı: -e	Kime? Neye? Nereye?
Yer tamlayıcısı: -de	Kimde? Neyde? Nerede?
Yer tamlayıcısı: -den	Kimden? Neyden? Nereden?
Zarf tümleci	Ne zaman? Nasıl? Niçin? Neden? Ne kadar?

Ece dün okulda kitabını okudu.

- **Ece** → Kim okudu? **Özne**
- **dün** → Ne zaman okudu? **Zarf tümleci**
- **okulda** → Nerede okudu? **Yer tamlayıcısı**
- **kitabını** → Neyi okudu? **Belirtili nesne**
- **okudu** → Ne yaptı? **Yüklem**

1.1.1 Yüklem

Yüklem, cümlenin yargısını bildiren çekimli fiil, isim veya söz grubudur.

- Cümlenin temel yargısını taşıyan sözcük veya söz grubudur.
- Ögeler bu yargıyla ilişkilerine göre bulunur.
- Yüklem için önce tamamlanmış yargıyı bulun. “Ne yaptı? Ne oldu? Nedir? Nasıldır?” soruları yüklemin türüne göre yardımcı olur.
- Yüklem isim veya söz grubu olabilir. “En yakın arkadaşımdır.” bütün hâlinde yüklemdir.
- Yüklem devrik cümlede başta veya ortada bulunabilir. Son sözcük diye otomatik işaretlenmez.
- Birleşik fiil, deyim veya tamlama yüklem olduğunda parçalanmaz.
- Cümlenin yargısını bildiren yüklem önce bulunur. Yüklem yalnız son sözcük veya yalnız fiil değildir. “En büyük dileğim seni görmekti.” cümlesinde “seni görmekti” bir söz grubu olarak yüklemdir. “Dün buradaydı.” isim soylu yüklem içerir. Yüklemin türüyle cümlenin sonundaki sözcüğün biçimi birlikte değerlendirilir.

ÖRNEK

Kapı açıldı.

AÇIKLAMA

Gerçekleşen eylem yüklemdir.

ÖRNEK

Bu çocuk en yakın arkadaşımdır.

AÇIKLAMA

Yüklem bütün bir söz grubudur.

ÖRNEK

Bugün hava çok güzeldi.

AÇIKLAMA

Cümlenin yargısı iki sözcüklü bir yüklemle bildirilir.

ÖRNEK

Onun en büyük isteği iyi bir hekim olmaktı.

AÇIKLAMA

Yargıyı bildiren söz grubu bütünüyle yüklemdir.

1.1.2 Özne

Özne, yüklemin bildirdiği işi yapan ya da bildirilen durumda bulunan ögedir.

- İsim yüklemleriyle de bulunabilir.
- Yüklemi bulduktan sonra işi yapanı veya yargının konusunu sorarız. “Kim? Ne?” soruları bu anlam ilişkisiyle kullanılır.
- “Ne?” sorusu tek başına özneyle belirtisiz nesneyi ayıramaz. Önce yapanın mı, etkilenenin mi arandığını belirleyin.
- Özne açık, gizli veya edilgen kullanımda sözde olabilir. Özne çeşidi cümledeki işe göre açıklanır.

- Yüklemi bulduktan sonra işi yapanı veya yüklemdeki durumu taşıyanı sormak gerekir. Yalnız cümlenin başındaki isim özne sayılmaz.
- Belirtisiz nesneyle karışmayı önlemek için önce yükleme yapan kim veya olan ne sorularıyla özneyi bulunuz; ardından nesne sorularını yöneltiniz.
- Özne için "Kim?" veya "Ne?" sorusu yükleme yöneltilir. Nesne sorusuyla karışmaması için işi yapanın mı yoksa işten etkilenenin mi bulunduğu kontrol edilir. "Ece kitabı okudu." sözünde Ece özne, kitabı nesnedir. Edilgende "Kitap okundu." cümlesinde kitap sözde öznedir. "Neyi okundu?" diye sorarak nesne aramak doğru değildir.

ÖRNEK

Rüzgâr esti.

AÇIKLAMA

Esme eylemini gerçekleştiren ögedir.

ÖRNEK

Sınıfımız geniştir.

AÇIKLAMA

Geniş olma özelliği sınıfa yüklenmiştir.

ÖRNEK

Komşumuz kapıyı açtı.

AÇIKLAMA

Açma işini yapan ve cümlede açıkça belirtilen kişi öznedir.

ÖRNEK

Rüzgâr perdeyi savurdu.

AÇIKLAMA

Savurma eylemini gerçekleştiren varlık rüzgârdır.

1.1.3 Gerçek özne

Gerçek özne, yüklemin bildirdiği işi yapan veya belirtilen durumu taşıyan öznedir; açıkça söylenebilir ya da gizli olabilir.

- Etken cümlede işi yapan veya yüklemin bildirdiği durumda olan öznedir.
- Açık veya gizli olabilir.
- Dönüşlü ve işteş fiillerde de işi yapan gerçek özne bulunabilir. Çocuk kendi kendine tarandı cümlesinde çocuk gerçek öznedir; çocuklar selamlaştı cümlesinde çocuklar çoğul bir özne grubudur. Birden çok kişi olması, cümlede zorunlu olarak birden çok ayrı özne ögesi bulunduğu anlamına gelmez.

ÖRNEK

Deniz çiçekleri suladı.

AÇIKLAMA

İşi yapan kişi açıkça verilmiştir.

ÖRNEK

Çocuklar güldü.

AÇIKLAMA

Gülme eyleminin öznesi çocuklar sözüdür. Birden çok kişiyi karşılayan tek bir çoğul özne grubu vardır.

ÖRNEK

Komşumuz kapıyı açtı.

AÇIKLAMA

Açma işini yapan ve cümlede açıkça belirtilen kişi öznedir.

ÖRNEK

Rüzgâr perdeyi savurdu.

AÇIKLAMA

Savurma eylemini gerçekleştiren varlık rüzgârdır.

1.1.4 Gizli özne

Gizli özne, cümlede ayrı bir sözcükle belirtilmeyen, yüklemin kişi ekinden veya bağlamdan anlaşılan öznedir.

ÖRNEK

Sabah erkenden geldik.

AÇIKLAMA

-k eki biz öznesini gösterir.

ÖRNEK

Beni dün aradın.

AÇIKLAMA

Gizli özne sendir.

ÖRNEK

Dün seni aradım.

AÇIKLAMA

Kişi ekinden öznenin "ben" olduğu anlaşılır.

ÖRNEK

Yarın erkenden gideceğiz.

AÇIKLAMA

"-iz"den öznenin "biz" olduğu anlaşılır.

1.1.5 Sözde özne

Sözde özne, edilgen cümlede işi yapmadığı hâlde işten etkilenerek özne görevini üstlenen ögedir.

- Edilgen yüklemli cümlede işten etkilenen varlık özne görevi üstlenebilir.

ÖRNEK

Sınıf temizlendi.

AÇIKLAMA

Sınıf temizleme işini yapmamış, işten etkilenmiştir.

ÖRNEK

Mektuplar dağıtıldı.

AÇIKLAMA

Dağıtılan varlıklar sözde öznedir.

ÖRNEK

Afişler görevliler tarafından asıldı.

AÇIKLAMA

Asma işinden etkilenen afişler sözde öznedir. "Görevliler tarafından" işi yapanı bildirir.

ÖRNEK

Köprü belediye tarafından onarıldı.

AÇIKLAMA

Köprü sözde özne, "belediye tarafından" ise işi yapanı belirten örtülü öznedir.

1.1.6 Örtülü özne

Örtülü özne, edilgen cümlede işi yapanı "tarafından" sözü veya -ce eki gibi bir araçla bildiren öge için kullanılan addır.

- Bazı okul kaynakları edilgen cümlede işi yapanı belirten söz grubuna bu adı verir.
- Başka sınıflandırmalarda aynı grup tümleç olarak incelenebilir.

ÖRNEK

Cam görevli tarafından silindi.

AÇIKLAMA

Sözü edilen görevli işi yapmıştır.

ÖRNEK

Karar kurulca alındı.

AÇIKLAMA

Kurulca sözü kararı alanı bildirir.

ÖRNEK

Bahçe öğrencilerce temizlendi.

AÇIKLAMA

"-ce"li söz, edilgen işin kimin tarafından yapıldığını gösterir.

ÖRNEK

Plan mimar tarafından çizildi.

AÇIKLAMA

Edilgen cümlede çizme işini yapan örtülü özne olarak belirtilmiştir.

1.2 Yardımcı ögeler

1.2.1 Belirtili nesne

Belirtili nesne, yüklemin bildirdiği işten etkilenen ve belirtme hâli eki alan nesnedir.

- Belirtme hâli eki almış, geçişli fiilin etkilediği ögedir.
- "Neyi? Kimi?" sorularına cevap verir. Belirtme hâli eki taşıyan söz grubunun tamamı alınır.
- "Ece eski kitabımı okudu." cümlesinde belirtili nesne eski kitabımı söz grubudur.
- Fiilin öznesi bulunmadan nesne aramak "ne" sorusuyla karışıklık yaratabilir.
- Belirtili nesne belirtme hâli eki alır. Belirtisiz nesne almaz. "Kitap okudum." ile "Kitabı okudum." nesnenin belirliliğini değiştirir. İsim ve isim grupları nesne olabilir. Özne ile nesnenin yalın biçimde görünmesi mümkün olduğu için yalnız ek varlığına bakılmaz. Fiilin geçişliliği ve anlam ilişkisi de aranır.

ÖRNEK

Ece kitabı okudu.

AÇIKLAMA

Neyi okudu sorusunun cevabıdır.

ÖRNEK

Öğretmen Ali'yi çağırdı.

AÇIKLAMA

Kimi çağırdı sorusuna karşılık gelir.

ÖRNEK

Mert anahtarı buldu.

AÇIKLAMA

"Neyi buldu?" sorusuna belirtme hâli ekini alan nesne cevap verir.

ÖRNEK

Ece bu kitabı okudu.

AÇIKLAMA

Belirli bir kitap okuma işinden etkilenmiştir.

1.2.2 Belirtisiz nesne

Belirtisiz nesne, geçişli fiilin bildirdiği işten etkilenen ve belirtme hâli eki almayan nesnedir.

- Belirtme eki almadan geçişli fiile bağlanan nesnedir.
- Özne belirlendikten sonra yükleme "Ne?" sorulur. "Çocuk kitap okudu." cümlesinde okuyan çocuk, okunan kitap nesnedir.
- Belirtme hâli eki almaz. Başka yapım veya çekim eklerinin bulunması ayrı bir incelemedir.

- Cümlede yazılmamış nesne yalnız geçişlilik denemesi için düşünülebilir. Öge çözümünde varmış gibi cümleye eklenmez.

ÖRNEK

Çocuk kitap okudu.

AÇIKLAMA

Okuma eyleminin nesnesi eksizdir.

ÖRNEK

Bahçeye fidan diktiler.

AÇIKLAMA

Dikilen varlık belirtme eki almamıştır.

ÖRNEK

Bahçeye fidan diktik.

AÇIKLAMA

Belirtisiz nesne "ne diktik?" sorusunu karşılar.

ÖRNEK

Kantinden su aldım.

AÇIKLAMA

"Ne aldım?" sorusuna cevap veren ad belirtme eki almamıştır.

1.2.3 Yer tamlayıcısı (dolaylı tümleç)

Yer tamlayıcısı, yüklemi yönelme, bulunma veya ayrılma bakımından tamamlayan ögedir.

- Yükleme yönelme, bulunma veya ayrılma ilişkisiyle bağlanır.
- Ek ve anlam birlikte denetlenir.
- Yönelme soruları "Kime? Neye? Nereye?"; bulunma soruları "Kimde? Neyde? Nerede?"; ayrılma soruları "Kimden? Neyden? Nereden?" biçimindedir.
- Cevap genellikle -e, -de veya -den hâlli bir ad ya da ad grubudur. Soru ve cevap aynı hâl ilişkisini taşır.
- Her hâl eki yer tamlayıcısı yapmaz. Zaman, durum veya neden bildiren kullanımlar ayrıca değerlendirilir.
- "Çocukluğumun geçtiği köye döndüm." cümlesinde yer tamlayıcısı yalnız köye değil, söz grubunun tamamıdır.
- Yer tamlayıcısı, dolaylı tümleç adıyla da anılır. Bu iki ad bu kitapta aynı öge için kullanılır.
- Yönelme -a/-e: kime, neye, nereye; bulunma -da/-de/-ta/-te: kimde, neyde, nerede; ayrılma -dan/-den/-tan/-ten: kimden, neyden, nereden sorularıyla aranır.
- Her hâl ekli söz yer tamlayıcısı değildir: Akşama gel zaman, korkudan titredi neden bildirir ve zarf tümleci olarak değerlendirilir.

ÖRNEK

Okuldan döndü.

AÇIKLAMA

Ayrılınan yer belirtilir.

ÖRNEK

Bahçeye çıktı.

AÇIKLAMA

Yönelinen yer belirtilir.

ÖRNEK

Sabah okula yürüdük.

AÇIKLAMA

Yürüyüşün yöneldiği yeri gösterir.

ÖRNEK

Anahtarı çekmecede buldum.

AÇIKLAMA

Bulma eyleminin nerede gerçekleştiğini belirtir.

1.2.4 Zarf tümleci

Zarf tümleci, yüklemi zaman, durum, miktar, sebep, amaç gibi yönlerden tamamlayan ögedir.

- "Ne zaman? Nasıl? Niçin? Neden? Ne kadar?" soruları yükleme yöneltilir.
- "Neyle? Kiminle? Kimin için?" cevapları edat grubu oluşturabilir. Bu kitapta görevine göre zarf tümleciyle ilişkili açıklanır, ayrı edat tümleci kullanan kaynaklar da vardır.
- Soru ekinin veya bir hâl ekinin biçimine bakarak karar verilmez. Yüklemle kurulan anlam ilişkisi esastır.

ÖRNEK

Akşam döndü.

AÇIKLAMA

Dönme zamanı bildirilir.

ÖRNEK

Hızla uzaklaştı.

AÇIKLAMA

Uzaklaşma biçimi bildirilir.

ÖRNEK

Akşam eve döndük.

AÇIKLAMA

Eylemin zamanı belirtilmiştir.

ÖRNEK

Heyecandan uyuyamadım.

AÇIKLAMA

Ayrılma hâli eki alan söz burada yer değil neden bildirir.

1.2.5 Edat grupları

Edat grubu, bir edatın kendisinden önceki isim veya isim grubuyla kurduğu söz grubudur.

- Edatla kurulan söz grupları öge olarak bütün hâlinde alınır.
- Bazı kaynaklar bunları edat tümleci, bazıları anlamına göre zarf tümleci içinde inceler.

ÖRNEK

Bu kalemi senin için aldım.

AÇIKLAMA

Senin için söz grubu parçalanmadan incelenir. Bazı kaynaklar grubu edat tümleci, bazıları zarf tümleci içinde değerlendirir.

ÖRNEK

Kutuyu arkadaşı için taşıdı.

AÇIKLAMA

Edat grubu bir bütün olarak amaç veya yarar ilişkisi bildirir.

ÖRNEK

Senin için bir yer ayırdım.

AÇIKLAMA

Edat grubu yer ayırma işinin kimin yararına olduğunu anlatır.

ÖRNEK

İpi makasla kestim.

AÇIKLAMA

"İle" araç ilişkisi kurar. Söz grubu kesme işinin hangi araçla yapıldığını bildirir.

1.1 Ara söz

Ara söz, cümle içinde bir ögeyi açıklamak veya ek bilgi vermek için araya giren sözdür.

- Bir ögeyi açıklayan veya ek bilgi veren söz grubudur.
- Açıkladığı ögeyle anlam ilişkisini bulun.
- Ara söz bir ögeyi açıklıyorsa o ögeyle aynı ilişkiyi sürdürür. "Bursa'ya, doğduğum şehre, döndüm." sözünde ara söz yer tamlayıcısını açıklar. Seslenmeler ve bazı bağlantı sözleri cümle dışı unsur olabilir. "Arkadaşlar, soruyu okuyun." cümlesinde arkadaşlar özne değil seslenmedir, gizli özne sizdir.

ÖRNEK

Ankara'ya, başkentimize, gittik.

AÇIKLAMA

Ara söz yer tamlayıcısını açıklar.

ÖRNEK

Ayşe, sınıf temsilcimiz, konuştu.

AÇIKLAMA

Ara söz özneyi tanıtır.

ÖRNEK

Kardeşim, ailenin en küçüğü, bugün okula başladı.

AÇIKLAMA

Ara söz, özne hakkında ek bilgi verir.

ÖRNEK

Bursa'ya, doğduğum şehre, döndüm.

AÇIKLAMA

Ara söz, yer tamlayıcısının anlamını açıklar.

1.2 Cümle dışı unsur

Cümle dışı unsur, cümlede bulunmasına rağmen yüklemin bir ögesi olmayan seslenme veya bağlantı sözü gibi bir unsurdur.

- Yükleme öge olarak bağlanmayan seslenme veya ünlem gibi sözdür.

ÖRNEK

Arkadaşlar, başlayalım.

AÇIKLAMA

Seslenme yüklemin öznesi değildir.

ÖRNEK

Eyvah, tren kaçtı!

AÇIKLAMA

Ünlem duyguyu bildirir.

ÖRNEK

Arkadaşım, bunu sen de bilirsin.

AÇIKLAMA

Seslenilen kişiyi gösteren söz cümle dışı unsurdur.

ÖRNEK

Çocuklar, kapıyı kapatın.

AÇIKLAMA

Seslenme sözü yüklemin ögesi değildir.

1.3 Öge vurgusu

Öge vurgusu, cümlede iletilmek istenen bilgiye göre bir ögenin diğerlerinden daha belirgin söylenmesidir.

- Kurallı fiil cümlesinde yüklemden hemen önceki öge olağan vurgu yeridir.
- Konuşmada ses ve bağlam vurguyu değiştirebilir.

- Doğal söyleyişte fiil cümlesinde yüklemden hemen önceki öge çoğunlukla vurgulanır. Ancak soru, tonlama ve odak farklılıkları bu düzeni değiştirebilir. “Ece dün geldi.” zaman, “Dün Ece geldi.” özne odağını öne çıkarır. Yazıdaki sıralamayı konuşmadaki tek olası vurgu sanmamak gerekir.

ÖRNEK

Kitabı dün Ece aldı.

AÇIKLAMA

Alan kişi öne çıkar.

ÖRNEK

Ece kitabı dün aldı.

AÇIKLAMA

Alma zamanı öne çıkar.

ÖRNEK

Ayça bu kitabı dün okudu.

AÇIKLAMA

Doğal söyleyişte yüklemden önceki zaman sözü vurgulanır.

ÖRNEK

Bu kitabı dün Ayça okudu.

AÇIKLAMA

Sözcük sırası değişince doğal vurgu özneye geçer.

Karıştırılan kavramlar

Yüklemin söz grubu olması

Yüklem yalnız son sözcükten oluşmak zorunda değildir.

- Birleşik fiiller, deyimler veya isim grupları yüklem olabilir.
- Böyle yapılarda anlam birimi parçalanmadan alınır.
- Yüklemin yerini bulmak, cümlenin kurallı-devrik ayrımına da yardım eder.

ÖRNEK

Ece arkadaşına yardım etti.

AÇIKLAMA

Yardım etti yardımcı fiille kurulmuş birleşik fiildir; yüklem bir bütün olarak bu iki sözcüktür. Yalnız etti sözcüğünü yüklem almak incelemeyi eksik bırakır.

ÖRNEK

Bugün en büyük sorunumuz zaman darlığıydı.

AÇIKLAMA

“Zaman darlığı” bir isim tamlamasıdır. Yüklem bulunurken parçalanmaz.

ÖRNEK

Bugün hava çok güzeldi.

AÇIKLAMA

Cümlenin yargısı iki sözcüklü bir yüklemle bildirilir.

ÖRNEK

Onun en büyük isteği iyi bir hekim olmaktı.

AÇIKLAMA

Yargıyı bildiren söz grubu bütünüyle yüklemdir.

Her hâl eki yer tamlayıcısı yapmaz

Ögenin görevi yalnız ekten çıkarılmaz; söz grubunun yükleme hangi anlamla bağlandığı incelenir.

- Yönelme, bulunma ve ayrılma biçimleri kimi kullanımlarda zaman veya neden bildiren zarf görevinde olabilir.
- Yer tamlayıcısı yönelme, bulunma veya ayrılma ilişkisiyle yüklemi tamamlar. Ancak bu ekleri alan her söz yer tamlayıcısı değildir. “Soğuktan titredi.” neden bildiren zarf, “Akşama gelir.” zaman bildiren zarf olarak incelenebilir. Zarf tümleci zaman, durum, miktar, neden ve amaç gibi soruları karşılar. Edat gruplarının ayrı “edat tümleci” sayılıp sayılmaması kaynak yaklaşımına bağlıdır.

ÖRNEK

Sabah erkenden yola çıktık.

AÇIKLAMA

Sözcük biçiminde -den bulunmasına rağmen bir yerden ayrılmayı değil zamanı bildirir. Bu nedenle zarf tümleci içinde değerlendirilir; yer tamlayıcısı değildir.

ÖRNEK

Sabah okula yürüdük.

AÇIKLAMA

Yürüyüşün yöneldiği yeri gösterir.

ÖRNEK

Anahtarı çekmecede buldum.

AÇIKLAMA

Bulma eyleminin nerede gerçekleştiğini belirtir.

ÖRNEK

Akşam eve döndük.

AÇIKLAMA

Eylemin zamanı belirtilmiştir.

Ögeleri bulma sırası

Önce yargıyı taşıyan yüklem bütün olarak bulunur.

- Sonra özne belirlenir; nesne ve diğer tümleçler yüklemle ilişkilerine göre incelenir.

- Söz grupları parçalanmaz.
- Soru sözcükleri yardımcıdır; ancak ek ve anlam ilişkisiyle doğrulanmaları gerekir.

ÖRNEK

En yakın arkadaşım sabah okula geldi.

AÇIKLAMA

En yakın arkadaşım bütünü öznedir. Sabah zaman bildiren zarf tümleci; okula yönelme bildiren yer tamlayıcısı; geldi yüklemdir. Özne yalnız arkadaşım diye küçültülmez.

ÖRNEK

Mert anahtarı buldu.

AÇIKLAMA

“Neyi buldu?” sorusuna belirtme hâli ekini alan nesne cevap verir.

ÖRNEK

Ece bu kitabı okudu.

AÇIKLAMA

Belirli bir kitap okuma işinden etkilenmiştir.

ÖRNEK

Bugün hava çok güzeldi.

AÇIKLAMA

Cümlenin yargısı iki sözcüklü bir yüklemle bildirilir.

Soru değişince öge değişir mi?

Öge bulunurken soru yükleme yöneltilir.

- Bir sözün eki ile anlamı aynı yönde işaret vermelidir.
- Ad grubunu yalnız son sözcüğe indirgemek ögeyi eksik gösterir.

ÖRNEK

Öğrenciler eski okulun bahçesinde toplandı.

AÇIKLAMA

Nerede toplandı sorusuna bütün söz grubu cevap verir. Yer tamlayıcısı yalnız bahçesinde sözcüğüyle sınırlandırılamaz.

ÖRNEK

Öğrenciler öğle arasında toplandı.

AÇIKLAMA

Bulunma eki görülse de söz zamanı bildirir. Ne zaman toplandı sorusunu karşıladığı için zarf tümlecidir.

ÖRNEK

Ayça bu kitabı dün okudu.

AÇIKLAMA

Doğal söyleyişte yüklemden önceki zaman sözü vurgulanır.

ÖRNEK

Bu kitabı dün Ayça okudu.

AÇIKLAMA

Sözcük sırası değişince doğal vurgu özneye geçer.

Ayırt etme ve kontrol

- Önce yüklemi, ardından özneyi bulun. Nesne sorularını bundan sonra sorun. “Ne?” hem özne hem belirtisiz nesne ararken kullanılabildiği için anlam ilişkisi önemlidir.
- Soruyu tek sözcüğe değil, yükleme bağlı söz grubunun tamamına yöneltin. Tamlamaları, deyimleri ve birleşik fiilleri parçalamayın.

PÜF NOKTASI

“Ne?” sorusu hem özne hem belirtisiz nesne için kullanılabilir. Önce özneyi ayırarak soru sormak karışmayı azaltır.

DİKKAT

İsim ve sıfat tamlamalarını ögelere ayırırken parçalamayınız. “Sabahın erken saatlerinde” bir bütün olarak zaman bildiren zarf tümlecidir.